

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola, Praha 3, Koněvova 214

Koněvova 214, 130 00 Praha 3

Identifikátor školy: 600 001 865

Termín konání inspekce: 9. – 15. listopadu 2004

Čj.:	01 0886/04-5157
Signatura:	oa3ky503

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola (ZUŠ) je příspěvkovou organizací, jejím zřizovatelem je Hlavní město Praha se sídlem v Praze 1, Mariánské náměstí 2. Vzdělává žáky v hudebním a tanečním oboru. V době konání inspekce navštěvoval školu 431 žák (z toho v hudebním oboru 357, v tanečním 74).

Část výuky hudebního oboru probíhá v kmenové budově školy, další na odloučených pracovištích v Praze 3: hudební obor - Hollarovo náměstí 4 a 6, ZŠ K Lučinám, ZŠ V Zahradkách, taneční obor – pouze SUPŠ Ondříčkova a ZUŠ Štítného.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Hodnocení personálních podmínek vzdělávání v hudebním oboru ve školním roce 2004/2005 k datu inspekce
- Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání v hudebním oboru ve školním roce 2004/2005 k datu inspekce
- Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v hudebním oboru ve školním roce 2004/2005 k datu inspekce – s přihlédnutím ke školnímu roku 2003/2004

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Hudební obor zajišťuje 29 pracovníků. Učitelka s všeobecným středoškolským vzděláním studuje na konzervatoři, ostatní splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Řada vyučujících je vysokoškolsky vzdělaná, případně aktivně umělecky činná, což se kladně projevuje v jejich pedagogické činnosti. Ředitel důsledně využívá odborných kvalit učitelů, při skladbě úvazků respektuje odborné předpoklady vyučujících z hlediska jejich nástrojové profilace. V ojedinělých případech, kdy někteří učitelé vyučují vzhledem k potřebám školy i hru na jiný nástroj, jde o nástroj příbuzný a děje se tak s přihlédnutím k jejich schopnostem a zkušenostem.

Ředitel zastává svou funkci od září 2003. Účelně promyšlenou strukturu řízení chodu školy v přehledném *Organizačním řádu* a stručném, výstižném *Vnitřním řádu* dále zefektivňuje. Kompetence jsou rovnoměrně rozděleny mezi ředitele a jeho zástupce, provozní záležitosti jsou v pravomoci hospodářky. Jako funkční poradní orgány slouží pravidelně se scházející pedagogická rada a umělecká rada složená z vedoucích sekcí. Řeší kromě pedagogických zejména otázky odborné a organizační (soutěže, koncerty), případně se zabývá i problematikou uvádění nových, nekvalifikovaných či začínajících učitelů. Činnost metodických orgánů je neformální, jejich účinná spolupráce je založena na profesních kvalitách členů a na dobrých mezilidských vztazích. Přenos aktuálních informací zaměstnancům je funkční (pedagogické a provozní porady, častý osobní kontakt vedoucích pracovníků s vyučujícími, plány práce, informativní nástěnka).

Kontrolní činnost ředitele a jeho velmi zkušeného zástupce sleduje cíleně volené okruhy výuky i dalších oblastí chodu školy. Pečlivě zpracovaný *Plán kontrolní činnosti pro školní rok 2004/2005* systematicky zachycuje náplň jejich kontrolní činnosti (témata a hlediska), její formy (hospitace v jednotlivých odděleních a u nových nebo začínajících učitelů, sledování výkonů žáků, pohovory s učiteli, analýzu dokumentace), dále pak rozdělení úkolů mezi jednotlivé členy vedení a jejich časový harmonogram. Výstupem z kontrolní činnosti je písemná zpráva, s níž je hospitovaný seznámen a která je následně archivována. Toto sdělení obsahuje informace o zjištěných skutečnostech, hodnocení sledovaných jevů, případně způsob

a termín odstranění nedostatků. Kontrolní činnost má konkrétní dopad na kvalitu výuky, což potvrzují i sami vyučující, kterých se týká.

Pedagogický sbor je stabilizovaný, jeho členové účinně spolupracují. Postupnou generační obměnu pracovníků ředitel plánuje cílevědomě a s důrazem na profesní kvality. Preferováním demokratického stylu řízení podporuje participaci pracovníků na rozhodování o činnosti, rozvoji a směřování školy a vytváří příznivé podmínky pro jejich uplatnění. Vstřícným jednáním, respektováním osobnosti a zkušeností jednotlivých učitelů a systematickým hodnocením jejich práce vytváří, udržuje a prohlubuje příznivou pracovní atmosféru a kvalitní mezilidské vztahy. V oblasti dalšího vzdělávání pedagogů jde ředitel svým kolegům příkladem (studium školského managementu) a v rámci finančních možností školy podporuje jejich zájem o semináře a kurzy s odbornou tematikou.

Personální podmínky vzdělávání jsou vynikající.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola disponuje přiměřeným množstvím učeben pro vzdělávání v hudebním oboru, dostatečně vysoké stropy zajišťují i v prostorově menších místnostech odpovídající akustické podmínky. Příznivé zvukové předpoklady jsou však limitovány nedostatečným odhlučněním učeben, což se projevuje rušením výuky, a to zejména projíždějícími dopravními prostředky po Koněvově ulici. Tato skutečnost se bohužel týká i koncertního sálu (s kapacitou 160 míst), který však v jiných ohledech vykazuje vynikající akustické vlastnosti a je i velkoryse vybaven hudebními nástroji (koncertní křídlo, piano, cembalo, harmonium). Malý sál, který slouží především výuce sborového zpěvu, je účelně vybaven audiotechnikou (stejně jako učebna hudební nauky). Nevýhodou některých učeben v pavilonech na Hollarově náměstí je skutečnost, že jsou průchozí. Promyšleným sestavením rozvrhu a operativními přesuny vyučovaných hodin mezi učebnami se učitelům daří toto omezení zmírnit. Také v učebně určené pro zkoušky dechového orchestru není zcela optimální psychohygienické prostředí, přestože byla při rekonstrukci o čtvrtinu rozšířena a patří k prostorově k nejrozlehlejším.

Finanční prostředky na učební pomůcky pro výuku v hudebním oboru jsou investovány zejména do údržby, obnovy a aktualizace fondu hudebních nástrojů, což pozitivně přispívá k uspokojování poptávky ze strany žáků po jejich zapůjčení. Rezervy ovšem existují v uskladnění určitého množství těchto instrumentů (společné umístění s čistícími prostředky). Bohatou a dostupnou nabídku notového materiálu ještě doplňují jednotliví učitelé ze svých zdrojů.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

Základní umělecká škola je dvouoborová. Ve své vzdělávací činnosti v hudebním oboru vychází z platných učebních dokumentů ZUŠ – řídí se závaznými učebními plány č.j. 18 418/95-25 a učebními osnovami. Promyšlená organizace výuky (dechový orchestr, dostačující počet skupin hudební nauky apod.) umožňuje realizaci učebních plánů v plném rozsahu. Dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Jako účinný nástroj pro kontrolu naplňování učebních osnov slouží řediteli a jeho zástupci kromě hospitační činnosti sledování a analýza komisionálních postupových zkoušek.

Rozvrh hodin respektuje psychohygienická pravidla pro žáky i pedagogy. Školní řád jasně stanoví pravidla studia, povinnosti jsou vhodně doplněny právy žáků. Aktuální informace žáci získávají prostřednictvím vyučujících a z letáčků na nástěnce. Rodiče jsou pohotově informováni při častém osobním kontaktu s vyučujícími, při návštěvách ve výuce, v rámci přehrávek, koncertů, na webových stránkách školy (v současné době jsou v rekonstrukci) a ochotně se účastní práce školy prostřednictvím dvousměrné komunikace. Aktivní, nenásilné působení pedagogů na citovou i mravní stránku osobnosti žáků a uspokojování jejich emocionálních, fyzických a sociálních potřeb v rámci vyučování, domácí přípravy a účasti na společných akcích eliminuje výskyt negativních jevů u žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

Hra na housle

Výuka předmětu je zajišťována čtyřmi učiteli. Primární organizace vyučování je založena na funkčních tematických plánech, které korespondují s platnými učebními dokumenty, a které také zohledňují aktuální možnosti a úroveň jednotlivých žáků.

Odborná i pedagogická způsobilost všech čtyř učitelů se projevila především efektivními metodami nácviku technicky obtížných míst. Při práci na výrazových detailech vyučující působivě podněcovali žáky k samostatnému uměleckému projevu s tvůrčím využíváním hudebně-výrazových prostředků. U některých pedagogů však citelně chyběl osobní příklad nástrojové hry, což zvláště u začínajících žáků snižovalo jejich schopnost vytvořit si přesné obrazy melodie a žádoucího zvuku. Učitelé využívali klavírního doprovodu v závislosti na svých schopnostech.

Významným rysem sledovaných hodin byla vstřícná komunikace směrem k žákům a účinné slovní hodnocení, které je vedlo k průběžným korekcím vlastních nedostatků. Ve využívání klasifikace panují mezi jednotlivými učiteli značné rozdíly – od konkrétní a diferencované klasifikace (více známek během jedné vyučovací hodiny) až k její absenci (po celé čtvrtletí).

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu hra na housle jsou velmi dobré.

Hra na violoncello

Výuku hry na violoncello realizuje na škole pouze jedna učitelka, jejíž odbornou i pedagogickou kvalifikaci dokumentuje např. schopnost objektivně a přesně označit chybu a vzápětí doporučit, jak problém správně uchopit a řešit.

Vypracované studijní plány jsou sice funkční (jsou plněny), v některých ohledech však nereálné a vzhledem k věku a schopnostem žáků předimenzované. Nedostatky v rozvržení učiva se projevují tím, že pro žáky druhého ročníku jsou zařazeny neúměrně obtížné stupnice (např. As dur, Fis dur, Cis dur přes dvě oktávy), aniž by byl intonačně upevněn základní prstoklad. Intonačně náročné stupnice (a též etudy) vyučující nepodpořila hrou na klavír – nebyly tedy zasazeny do harmonie, v rámci které by žák mohl doladovat. Naopak u přednesové skladby byl doprovod využíván v plné šíři a se snahou o originální znění.

Kladem sledované výuky byla trpělivost pedagožky při opravování chybně zahráných tónů a nesprávného držení nástroje, dále pak také vstřícná komunikace, kdy vyučující motivovala žáka k dalšímu úsilí pochvalou za částečné pokroky. Na druhou stranu však v hodině citelně absentovaly relaxační momenty, což se v jejím závěru projevilo značnou únavou žáka.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu hra na violoncello jsou dobré.

Hra na klavír

Hře na klavír se věnuje největší počet žáků základní umělecké školy, výuku zabezpečuje celkem 7 pedagogů. Sledované hodiny byly charakteristické přiměřenými nároky i účinnými metodami vzhledem k cílům vzdělávání a aktuální úrovni jednotlivých žáků. Žáci byli vedeni nejen ke zvládnutí technických úskalí klavírní hry, ale také ke kvalitní výrazové stránce a celkovému muzikálnímu projevu. U mladších žáků vyučující vhodně využívali osobního příkladu a účinně napomáhali žákům při překonávání obtíží spojených s interpretací notového zápisu. U starších studentů hodiny vycházely z partnerské spolupráce na řešení obtížných či sporných pasáží hudebního díla.

Většina hodin byla založena na oboustranné komunikaci a celkově příznivém klimatu, které nebránilo žákům vyjádřit vlastní názor. Tato veskrze pozitivní skutečnost však v jedné hodině vedla k otevřeným závěrům (nejistota týkající se prstokladu).

Nedostatkem v organizaci výuky jsou nerozdělené vyučovací hodiny žákům prvních ročníků. Zmíněná skutečnost se odrážela v jejich soustředění a výkonu (postupná únava a klesající pozornost), což celkově snižovalo efektivitu využití vyučovacího času. V případě těchto dětí se však jedné učitelce podařilo překonat tento handicap zařazením odlehčujícího zpěvu, uvolňujícího rozhovoru a v neposlední řadě jejich důslednou aktivizací, která byla (mimo jiné) založena na částečném spolurozhodování o průběhu hodiny.

Průběh a výsledky vzdělávání ve hře na klavír jsou v souhrnu velmi dobré, u jedné z vyučujících vynikající.

Hra na akordeon

Výuka Hry na akordeon je na škole zajišťována jednou vyučující. Ve sledovaných hodinách se její odborná i pedagogická způsobilost projevila zejména přehledem v problematice a metodickou fundovaností při vyčleňování a nácviku problematických míst.

Repertoár, stanovený ve studijních plánech žáků, odpovídal učebním osnovám tak, aby byly co nejefektivněji rozvíjeny předpoklady akordeonové hry. Ne vždy však byla doba na výuku zužitkována účelně – na úkor přímého pedagogického působení bylo příliš mnoho času věnováno hře z listu u učební látky, kterou měl mít žák připravenou z domova. Značná část hodiny byla tedy založena spíše na přehrávání a hledání správných not než na samotné výuce, což u žáků II. stupně (jejichž hodiny byly sledovány) nebylo příliš produktivní. U polyfonního druhu kompozice pak chybělo rozvržení hudebního díla na lépe uchopitelné celky. Naopak ve skladbách, které již byly v minimálních základech zvládnuty, vyučující vedla žáky k rozvíjení techniky a výrazu, a to i s příhodným využitím vlastního příkladu hry.

Hodnocení žáků mělo výrazně motivační charakter, což ovšem v některých případech snižovalo vyváženost klasifikace.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu hra na akordeon jsou dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výběr reprezentantů školy na veřejných vystoupeních a soutěžích provádí vedení školy na základě průběžné evaluace v rámci interních koncertů. Kritériem úspěšnosti pedagogického působení učitelů je kromě osobního pokroku ve výkonech dětí i úspěch žáků v krajských a celostátních ústředních soutěžích (2 první místa, 3 druhá a 1 třetí v komorní a orchestrální hře, 2. cena a čestné uznání v sólové hře) a každoroční přijetí zájemců na střední školy s uměleckým zaměřením (letos 2 žáci na Konzervatoř Jaroslava Deyla).

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání v hudebním oboru jsou celkově velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Veřejná prezentace výsledků školy je pravidelná a úspěšná (koncerty sólistů, souborů, komorních seskupení – Sál Martinů v Lichtenštejnském paláci, Míčovna Pražského hradu, Atrium na Žižkově). Také účast na pražských (Libeňské jaro, Žižkovská smršť) a zahraničních festivalech (14. Thumer Orchestertreff v Německu) svědčí o kvalitě přípravy žáků hudebního oboru a zejména Studentského dechového orchestru.

Tradiční a účinná je spolupráce s učitelkami mateřských škol (pravidelné výchovné koncerty pro děti, průzkum dětských talentů). Žáci i pedagogové vystupují na společenských akcích pořádaných Městskou částí Praha 3.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná dne 17. září 2003 Hlavním městem Praha, Praha 1, Mariánské náměstí 2 na základě usnesení č.j. 10/31 s dodatky
2. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol č.j. 27 353/01-21 s účinností od 27. března 2001 a protokol o provedení změny č.j. Sine/2003-21
3. Jmenování ředitele odborem MT MHMP č.j. 1401 s účinností od 1. srpna 2003
4. Statistický výkaz Škol(MŠMT)V 24-01 k 15. říjnu 2004
5. Povinná pedagogická dokumentace školy (žáků hudebního oboru) - třídní knihy, výkazy žáků a vyučovaných hodin ve školním roce 2004/2005 k datu inspekce, katalogy o průběhu studia žáků ve školních letech 2003/2004 a 2004/2005, protokoly o komisionálních zkouškách v hudebním oboru ve školním roce 2003/2004
6. Organizační řád ve školním roce 2004/2005
7. Školní řád, vnitřní řád, rozvrhy hodin žáků a pedagogů ve školním roce 2004/2005
8. Záznamy z jednání pedagogické a umělecké rady ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005
9. Hospitační záznamy ředitele a zástupce ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005
10. Hospitační záznamy ČŠI
11. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004
12. Zvukové i obrazové záznamy výkonů žáků

ZÁVĚR

Z hlediska požadavků na odbornou a pedagogickou způsobilost učitelů disponuje škola kvalitním pedagogickým sborem, což spolu s důsledným využíváním jejich uměleckého potenciálu a efektivním řízením vytváří velmi dobré předpoklady pro úspěšnou realizaci cílů a poslání základního uměleckého školství. Pedagogové jsou zapojeni do systematické evaluace a diskuzí o práci jednotlivých sekcí a oddělení. Kontrolní činnost vedoucích pracovníků je účinná.

Jinak příznivé akustické podmínky koncertního sálu i jednotlivých učeben v hlavní budově jsou omezeny absencí odhlučnění místností zvenčí. Škola disponuje dostačujícím množstvím hudebních nástrojů k zapůjčení, učitelé jsou vybaveni kvantem notového materiálu - v rámci archivu i individuálně. Množství elokovaných pracovišť poněkud znesnadňuje jak

jejich organizaci a řízení, tak komunikaci mezi jednotlivými učiteli, zároveň však v rámci dané lokality přispívá k většímu záběru možných zájemců o studium.

Organizace výuky je zajištěna funkčními plány, které jsou většinou (s výjimkou hry na violoncello) též přiměřené aktuálním schopnostem a dovednostem žáků. Pro pedagogické působení jednotlivých učitelů je charakteristická metodická fundovanost při vyčleňování a nácvičku problematických míst. Aktivizace a motivování žáků také vlastním příkladem pedagogů je úspěšná. Pochvaly i klasifikace jsou užívány efektivně pro povzbuzení a k ocenění pokroku. Dílčím nedostatkem ve struktuře vyučování je nerozdělení vyučovací hodiny žákům nižších ročníků.

Žákům je dána příležitost aktivně se účastnit společných akcí. Častá a úspěšná prezentace školy na veřejnosti, úspěchy v soutěžích a spolupráce s dalšími subjekty u nás i v zahraničí nadále účinně přispívají k šíření dobrého jména školy.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jana Turečková	J. Turečková v. r.
Člen týmu	Luboš Lisner	L. Lisner v. r.

V Praze dne 10. prosince 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. prosince 2004

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
BcA Martin Hauptmann	M. Hauptman v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
MHMP - odbor školství	2005-01-17	01 0886/04-5157
Hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2, Praha 1	2005-01-17	01 0886/04-5157
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.